

НАУКОВА РОБОТА

на тему:

«Товарознавча оцінка чоловічого одягу»

Шифр «Чоловічий одяг»

ЗМІСТ

ВСТУП	3
1 Аналіз та перспективи розвитку українського ринку одягу	6
2 Вимоги до якості чоловічого одягу	11
3 Товарознавча оцінка якості зразків чоловічих брючних костюмів з асортименту магазину «West Moda»	15
3.1. Загальна характеристика та оцінка зовнішнього вигляду об'єктів дослідження	15
3.2. Оцінка інформативності маркування	17
3.3. Порівняльна товарознавча оцінка чоловічих костюмів	20
ВИСНОВКИ	25
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	27
ДОДАТКИ	30

ВСТУП

Актуальність. На сьогодні, в умовах економіки, що постійно розвивається і широкого використання нових технологій у легкій промисловості України, важлива роль належить виробництву та реалізації якісного одягу. Товари швейної промисловості затребувані майже у всіх сферах людської діяльності. Одяг не тільки прикриває тіло та виконує захисну функцію, а також є показником культури і виконує комунікаційну функцію. Одяг вказує на рід (чоловічий/жіночий), сферу занять, професію, положення у суспільстві та соціальний статус, належність до певної соціальної групи, вік людини, певну подію в житті.

Сучасний асортимент текстильних матеріалів і виробів, які випускаються підприємствами легкої промисловості, досить складний і багатогранний. Він відрізняється найрізноманітнішим оформленням текстильних матеріалів в результаті застосування різних видів переплетень та обробки. Асортимент одягу постійно змінюється під впливом моди, розробки тканин нових структур і фасонів.

За останні роки частка виробництва побутового одягу з текстильних матеріалів, трикотажних полотен тощо для чоловіків, жінок і дітей в структурі легкої промисловості України щороку зменшується. На сьогоднішній день дослідження стану цього ринку майже відсутні. Основні завдання, що стоять перед виробниками галузі України зберегти і збільшити обсяги випуску одягу, для постачальників сировини – зберегти ринок збуту бавовни-волокна.

Забезпечення якості текстильних товарів є одним з найважливіших факторів підвищення рівня життя, соціальної й екологічної безпеки населення. Саме тому, вивчення, узагальнення та систематизація теоретичного матеріалу наукової та навчальної літератури, нормативної документації, а також визначення якості та конкурентоспроможності одягових виробів є актуальним завданням сьогодення. А, аналіз сучасного стану й проблем на ринку

чоловічого одягу дасть змогу визначити перспективи подальшого розвитку як даного сегменту ринку, так і всієї легкої промисловості України.

Отже, вивчення проблем якості та безпечності текстильних товарів України, свідчить про необхідність дослідження їх властивостей, з метою подальшого удосконалення.

Стан вивченості проблеми. Споживні властивості відіграють важливу роль при оцінюванні якості текстильних матеріалів і виробів з них, характеризуючи здатність матеріалу набувати та стійко зберігати форму та розміри у швейному виробі, а також при прогнозуванні зносостійкості матеріалу та його довговічності. Сучасні уявлення про якість та споживні властивості текстильних матеріалів і виробів висвітлені у багатьох працях вітчизняних та зарубіжних вчених, серед яких слід зазначити праці Б.Д. Семака та І.С. Галика, І.С. Глубіша, Б.А. Бузова, Н.П. Супрун та ін..

Мета і завдання. Метою наукової роботи є товарознавча оцінка якості чоловічого одягу українського і закордонного виробництва.

Для досягнення поставленої мети необхідно вирішити наступні завдання:

- провести аналіз ринку одягу в Україні;
- вивчити вимоги до якості чоловічого одягу;
- дослідити показники якості зразків чоловічих костюмів та здійснити комплексну оцінку якості.

Об'єктом дослідження є чоловічі костюми вітчизняного та закордонного виробництва.

Предметом дослідження є споживні властивості чоловічого одягу.

Методика досліджень. При виконанні роботи використано такі методи: аналізу – під час вивчення проблеми, стану та умов функціонування ринку; експертний метод – для розробки бальної шкали оцінювання якості чоловічого одягу; розрахунковий – для розрахунку показників якості та вимірювальний – для визначення показників трьох досліджуваних зразків.

Наукова новизна роботи полягає у розробленні бальної шкали оцінки якості чоловічого одягу, систематизації та узагальненні інформації щодо формування споживних властивостей.

Практична цінність. Результати дослідження впроваджено у навчальний процес кафедри товарознавства та експертизи в митній справі ЛНТУ (додаток А) та можуть бути використані підприємствами для удосконалення своєї торгової діяльності.

Апробація результатів. Результати дослідження були представлені на: IV Міжнародній науково-практичній конференції «Якість та безпечність товарів» (Луцьк, 3 квітня 2020 року), Міжнародній науково-практичній Інтернет-конференції молодих вчених та студентів «Ресурсозберігаючі технології легкої, текстильної і харчової промисловості» (Хмельницький, 18-19 листопада 2020 року) і XIII Всеукраїнській науково-практичній конференції з міжнародною участю «Проблеми формування здорового способу життя у молоді» (Одеса, 1-3 жовтня 2020 року) (Додаток Б).

1. Аналіз та перспективи розвитку українського ринку одягу.

На сьогодні, продукцію легкої промисловості, таку як одяг, вважають не тільки товаром першої необхідності для українського населення але й засобом ідентифікації у суспільстві.

За дослідженнями науковців, в останні роки значно змінився ринок українського одягу, що зумовлено стрімким збільшенням асортименту одягу, впливом моди та трендів, зміною смаків та вподобань споживачів.

Внутрішній ринок одягу має дві основні проблеми:

- повільне зростання та витрати на душу населення;
- конкуренція з боку імпорту, особливо значні обсяги імпорту одягу

за заниженою митною вартістю, та вживаного одягу.

Проте в розвитку української швейної промисловості є багато переломних моментів, які, на жаль, негативно позначаються на функціонуванні галузі.

Підприємства України не можуть повноцінно працювати по-перше, через брак інвестицій, а по-друге, через недостатню кількість відповідного високотехнологічного обладнання.

В Українській асоціації підприємств швейної промисловості до проблем відносять: нестабільність в податковому законодавстві, невдосконалений механізм контролю за безпекою продукції, насичення ринку імпортними товарами, завезеними товарами із зниженням митної вартості та контрабандою, «секонд-хендом».

Крім того, спостерігається низька продуктивність праці, дефіцит кадрів з необхідною кваліфікацією, обмежений вибір сировини.

В Україні залишилася невелика кількість текстильних підприємств. В таблиці 1.1 наведені дані отримані від найбільших діючих текстильних комбінатів України. Значна частина виробництва вовняної продукції використовується не для споживчих товарів, а для військових та інших форм.

Два комбінати, що виробляють бавовняні тканини, не можуть конкурувати з новими туркменськими виробниками текстилю/тканини через цінові субсидії на сиру бавовну. У результаті вони працюють набагато слабше власної потужності.

Таблиця 1.1

Найбільші діючі текстильні підприємства України [8]

Назва підприємства	Місцезнаходження	Тканини, що виробляються	Обсяг виробництва
«Чексіл»	Чернігів	Шерстяні, камвольні	приблизно 5 млн погонних м в рік
Черкаський шовковий комбінат	Черкаси	Бавовняні, із змішаних волокон	в 2019: 8,6 млн кв м змішаних; 3,8 млн кв м бавовняних
«Текстерно»	Тернопіль	Бавовняні, із змішаних волокон	в 2019: 2,2 млн кв м/рік
Vladi	Харків, Березень (Київська область)	Шерстяні, сукно	приблизно 3 млн кв м/рік (2 млн кв м/рік в Харкові, 1 млн кв м/рік в Березані)

Виробництво тканин протягом останніх років зазнало значних коливань. У 2017 році значне збільшення попиту на одяг та вироби з текстилю для армії, поліції, рятувальників та неурядових організацій, що підтримують Донбаський регіон, призвело до збільшення виробництва.

В Україні також є підприємства, які виробляють не лише тканини, а вже готову продукцію – одяг.

Першим, в списку лідерів вітчизняного ринку з виробництва одягу, є торгово-виробничий концерн «Текстиль-Контакт» (м. Київ), основним видом діяльності якого, є швейне виробництво з пошиття верхнього одягу для різних груп населення, виробництва ниток, розробка нових видів тканин для виробництва спецодягу [22].

Вагомий внесок в розвиток легкої промисловості зробили АТ «Україна» (м. Житомир), який реалізує свої вироби на ринки Німеччини, Чехії, Хорватії, Угорщини, Польщі; ЗАТ «ВОЗКО» (м. Вознесенськ) – спеціалізується на виробництві натуральної шкіри.

Розподіл українського ринку одягу в 2019 році (рис.1.1) за прогнозами суттєво не змінився до сьогодні. Частка чоловічого одягу складає – 34%, жіночого – 53%, а дитячого – 13% в загальній структурі ринку українського одягу [18].

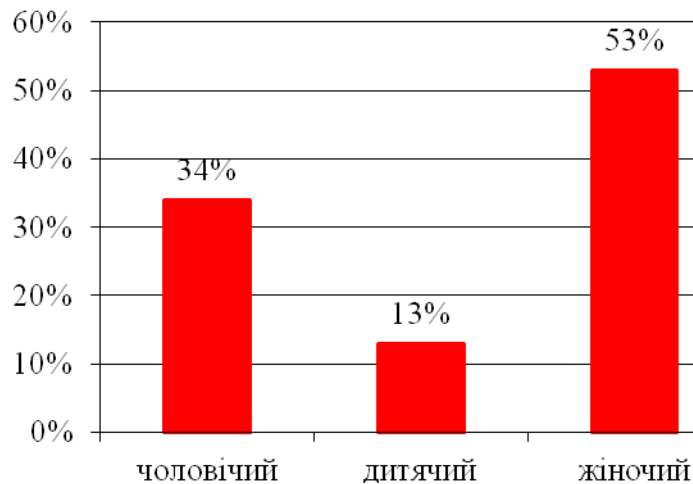

Рис. 1.1. Розподіл ринку одягу в 2019 році

Існує ряд важливих тенденцій, які переформовують світовий ринок одягу. Українські підприємства мають всі можливості, щоб виробляти широкий асортимент одягу. Швейні товари здатні задовольнити попит не лише внутрішнього вітчизняного ринку, а і іноземного.

В Україні близько 6 тисяч підприємств виробляють одяг та хутрянні вироби, півтори тисячі – виготовляють шкіряні товари [6]. Швейні вироби, які виготовляються на вітчизняних підприємствах швидко продаються іноземним країнам.

85% таких виробів, як сукні, костюми і плащі, куртки відправляють за кордон. Британські компанії New Look, Mark Spencer, Next, Laura Ashle і Top Shop, Zara (Іспанія), нідерландська Mexx, німецька Triumph, американська VCBG є найбільшими поціновувачами українських кравців [12].

Співпраця з іноземними замовниками дала можливість українським підприємствам з пошиття одягу долучитися до світових технологій і провести модернізацію устаткування.

Українські товари мають досить великий попитом у країнах не лише ЄС, але й усього світу. За 2019 рік Україна експортувала товари легкої швейної промисловості в 92 країни на суму 665,8 млн доларів. А до ЄС – на 594,2 млн доларів, експорт до цих країн зріс на 9,9%. На другому місці – Росія (39,8 млн доларів). На третьому – Білорусь (близько 7,9 млн доларів) [8,21]. У відсотковому співвідношенні експорт показано на рис.1.2.

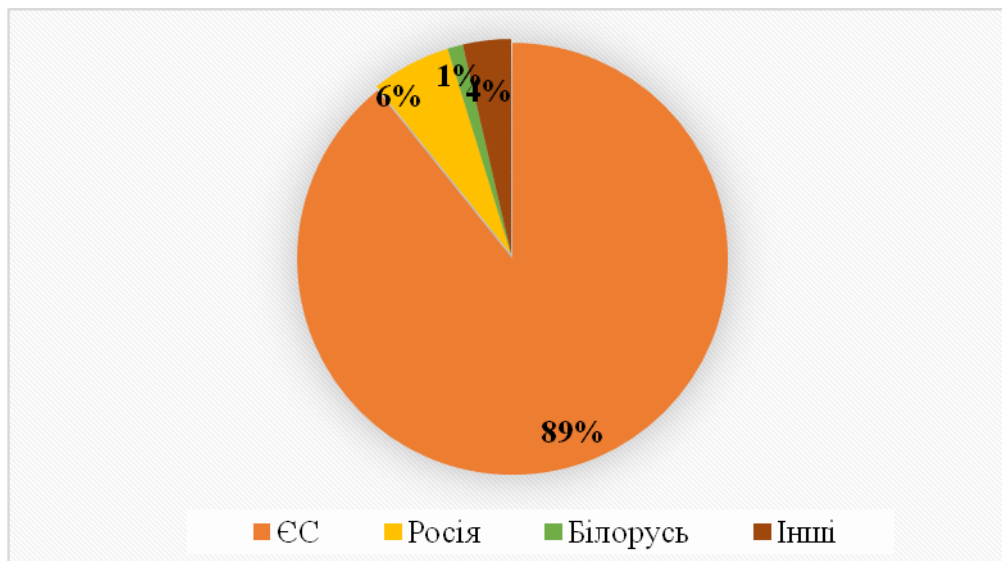

Рис. 1.2. Експорт товарів легкої промисловості

Загальний обсяг виробництва одягу (не враховуючи виробників панчішно-шкарпеткових виробів та підприємств, що працюють на спрощеній системі оподаткування і не звітують органам статистики) за офіційними даними становив 11 274 000 штук в 2017 році. До 2018 року цей показник впав до 8 786 000 штук.

В 2019 році виробництво чоловічих костюмів і пальт збільшилось приблизно на 10% [19]. Виробництво одягу є дуже вразливим до найменших зрушень на ринку, враховуючи його невеликі обсяги.

Щодо імпорту одягу (рис.1.3), в 2019 його обсяги дещо зросли, в основному, за рахунок збільшення імпорту з ЄС (у 2018 році – 22%, у 2019 році 34%). Китай та інші країни Азії – домінуючі імпортери одягу, обсяг якого у 2018 році становив 67% [8].

Рис. 1.3. Імпорт готових товарів легкої промисловості в 2019 році

З рисунку 1.3 бачимо, що імпорт трикотажного одягу в Україну склав 4,7%, текстильного одягу – 3,6%.

В перспективі розвитку українського ринку одягу передбачається [7,17]:

- розширення асортименту одягу для різних верств населення;
- підвищення конкурентоспроможності товарів швейної промисловості;
- створення спільних підприємств з іноземними країнами;
- розвиток власної сировинної бази легкої промисловості;
- удосконалення митно-тарифного регулювання системи захисту українського товаровиробника;
- покращення умов праці працівникам легкої промисловості (заробітна плата, відвідування курсів по підвищенню кваліфікації за рахунок підприємств, можливість кар'єрного зросту, тощо).
- постійна підтримка швейної промисловості зі сторони держави;
- забезпечення реагування підприємств на запити споживачів;
- здійснення заходів, спрямованих на скорочення витрат і таким чином, зменшення собівартості одягу.

Вітчизняний ринок повинен постійно удосконалюватися, створювати власні конкурентоспроможні бренди одягу, використовуючи сучасні технології виробництва, систематично підвищувати кваліфікацію кравців, дизайнерів одягу, використовувати лише якісні матеріали, створювати іноземні торговельні мережі.

2. Вимоги до якості чоловічого одягу.

Швейні товари повинні відповідати вимогам діючих стандартів, зразку-еталону, технічним описам та технічним документам [3].

В Україні правила пошиття одягу, вимоги до якості та безпеки, маркування та пакування регламентуються в ДСТУ 25295:2005 «Одяг верхній пальтово-костюмного асортименту. Загальні технічні умови».

Згідно цього стандарту якість одягу визначається (табл. 2.1) [9]:

- якістю зовнішнього вигляду виробу;
- правильною посадкою виробу;
- якістю обробки.

Таблиця 2.1

Вимоги до якості швейних товарів

Показник	Ознака, яка характеризує якість виробу
Зовнішній вигляд	Виріб повинен відповідати зразку-еталону або моделі по таких показниках: пропорції, силует, конструктивне рішення ліній, швів, деталей, використаних матеріалів
Посадка виробу	Спинка повинна бути рівна, без заломів, перекосів. Полочки не повинні заходити одна за одну, більше ніж у зразку-еталоні. Прокладки та підкладки не повинні бути деформовані
Обробка виробу	Форми виробу, його розміри, посадка повинні відповідати зразку-еталону

Готові швейні вироби повинні бути чистими, мати належний зовнішній вигляд, відповідати затвердженому зразку, не втрачати початкову форму.

Щоб оцінити якість зовнішнього вигляду виробу необхідно перевірити його на відповідність зразку-еталону. Зразок-еталон описаний в стандартах або технічних описах.

У випадку, коли зразок відсутній, то виріб оцінюють як первинний.

До критеріїв оцінки такого виробу відносять: відповідність матеріалів, які обрані для виробництва, відповідність естетичним показникам: інформаційна

виразність, раціональність форми, цілісність композиції, відповідність виробу функціональним призначенням загалом [5].

В таблиці 2.2 наведено приклади одиничних показників при оцінці зовнішнього вигляду чоловічого одягу.

Таблиця 2.2

Класифікація естетичних показників швейних виробів [9]

Група показників	Одиничні показники
Інформаційна виразність	Оригінальність Стильова відповідність Відповідність моді
Раціональність форми	Ергономічна обумовленість Функціональна обумовленість Доцільність об'ємно-просторової структури
Цілісність композиції	Чистота виконання контурів Впорядкованість елементів

Якщо досліджуваний виріб не відповідає за зовнішнім виглядом зразку-еталону або напрямку моди, то вважають, що цей виріб є неякісними.

Для перевірки якості посадки – виріб одягають на манекен, застібають на всі гудзики (якщо це піджак ділового стилю з двома гудзиками, то нижній гудзик не застібають) і розгладжують полички, спинку, лацкани, комір та рукави.

На одязі не повинно бути зморшок, заломів, нерівних рядків та швів, перекосів [11].

Також перевіряють висоту плечей, спинку, довжину рукавів, положення коміра. Якщо висота плечей правильна – виріб щільно облягає фігуру по плечовому поясу, на спинці і поличці по лінії грудей немає зморшок, заломів, перекосів.

На спинці виробу – між швами вшивання рукавів теж не повинно бути зморшок та перекосів.

Рукави виробу повинні не відхилятися від правильного напрямку, бути без заломів, перекосів. Трапляється, що один рукав відхиляється вперед або назад. Причиною цього дефекту є неправильне вшивання рукава.

Комір на виробі не повинен сильно прилягати до шиї або занадто відходити від неї, бути симетричним (ліва і права частина коміра).

При оцінці посадки встановлюють відповідність виробу розмірам, які зазначені в технічних описах на модель. Перевірку лінійних вимірювань здійснюють за допомогою лінійки або сантиметрової стрічки. Порушення цих показників є наслідком дефектів виготовлення, тобто розкрою або пошиття.

Не менш важливим пунктом перевірки якості чоловічого одягу є перевірка якості самого виготовлення виробу, яку проводять органолептично, попередньо розложивши виріб на стіл.

При оцінці якості виготовлення перевіряють наявність підкладки, симетричність розташування лацканів, рукавів, кишень, фурнітури, правильність напрямку малюнка (за наявності), рівність зрізів деталей, виконання стібків та швів, кріплення фурнітури, виконання конструктивних ліній, якість обробки виробу, тощо.

Якість пришитої підкладки визначають теж органолептично (на дотик), керуючись стандартами, технічним описом на виріб.

За стандартом, якщо є внутрішні кишені на лівій стороні підкладки, то вони повинні мати застібку.

Щоб визначити симетричність кінців коміра його складають посередині і поєднують при цьому плечові шви.

Симетричність рукавів визначають шляхом поєднання їх по довжині від вищої точки до низу.

Якість обробки зрізів (обметування, окантовування) перевіряють візуально. Рядки повинні бути виконані міцними нитками, акуратними, рівними.

У чоловічих брюках підкладка (за наявності) повинна закінчуватися на відстані 20 см нижче коліна. По всьому периметру низу повинна бути прокладена брючна стрічка.

Якщо брюки виготовлені з інших матеріалів, таких як вовна, льон, допускається прокладати брючну стрічку тільки по низу задньої половини.

Симетричність малюнку на виробі (за наявності) визначають візуально.

Якість виконання стібків, рядків і швів визначають при розтягуванні в поздовжньому і поперечному напрямку. При хорошій якості шов після розтягування прийме свій початковий вигляд.

Щоб визначити чи правильно з'єднана підкладка і утеплювальна прокладка з виробом, його одягають на підкладкою наверх. Наявність зморшок, перекосів є неприпустимим.

Якість кріплення фурнітури встановлюють органолептичним методом, а міцність кріплення – шляхом її відтягування. Фурнітура повинна бути пришита міцними нитками, рівно, гармоніювати з самим виробом [9].

Якщо волого-теплова обробка виконана якісно, то виріб повинен мати об'ємну форму (згідно моделі), відсутність зморшок, складок, пролягання швів по всьому виробі.

Узагальнивши всі позиції якості чоловічого одягу можна стверджувати, що основними неприпустимими дефектами у чоловічих виробах є:

- розбіжність шлиців, поличок;
- зайвий захід однієї полички чи одного боку шлица на інший;
- перекоси;
- зморшки, заломы;
- натягнення або надлишкова посадка лацканів, верхнього коміра;
- відхилення рукавів вперед або назад;
- неправильне з'єднання підкладки або прокладки з верхом виробу.

Якщо якість всіх перелічених вище показників на хорошому рівні, здійснюють контрольну перевірку готового виробу зовнішнім оглядом та складають технічний опис на модель [13,23]. Після цього, виріб готовий до введення в експлуатацію.

3. Товарознавча оцінка якості зразків чоловічих брючних костюмів з асортименту магазину «West Moda».

3.1. Загальна характеристика та оцінка зовнішнього вигляду об'єктів дослідження. Для проведення товарознавчої оцінки в магазині «West Moda» було відібрано три зразка чоловічих брючних костюмів:

– зразок №1 – чоловічий класичний костюм-двійка, склад тканини – 80% вовна, 10% льон, 10% поліестер, виробник – ПП «Валнас» м. Львів, бренд – «Legenda Class», розмір 52.

– зразок №2 – чоловічий класичний костюм-двійка, склад тканини – 80% вовна і 20% поліестеру, бренд – «Mario Moretti», виробник – Туреччина, розмір – 52.

– зразок №3 – чоловічий костюм-двійка, склад тканини – 100% вовна, бренд – «Fabio Zanetti», виробник – Туреччина, розмір 52.

Зразок №1 – чоловічий класичний костюм-двійка синього кольору, бренд «Legenda Class», вартість виробу – 980 грн. Костюм-двійка виготовлений з тканини зі складом вовни, льону та поліестеру ПП «Валнас» (м.Львів). Комір звичайний відкладний з заглибленою лінією горловини аж до лінії грудей.

Рис.3.1. Зовнішній вигляд зразка №1

Піджак має 2 гудзики, кишені-обманки, та кишеню для хустинки, яка розміщена на виробі зліва, а також сатинову підкладку. Рукава вшивні, довгі. Штани завужені до лінії низу на гудзику.

Костюм виготовлений акуратно, шви рівні, вишені симетричні, гудзики пришиті міцно. Дефектів при огляді не виявлено. Виріб упакований в індивідуальну поліетиленову упаковку. Упаковка цілісна, непошкоджена.

Зразок №2 – чоловічий костюм-двійка чорного кольору, вартість виробу – 2450 грн. Костюм виготовлений з тканини зі складом 80% вовни та 20% поліестеру. Виробник – Туреччина. Піджак має сатинову підкладку. Рекомендований розмір – 52, зріст – 182.

Піджак має 2 гудзики, 2 кишені-обманки, та кишеню для хустинки, яка розміщена на виробі зліва. Рукава вшивні, довгі. Штани завужені до лінії низу на гудзику. Комір звичайний відкладний з заглибленою лінією горловини, аж до лінії грудей.

Рис. 3.2. Зовнішній вигляд зразка №2

Виріб виготовлений акуратно. Лінії швів рівні, пропуски відсутні, нитки не виступають. Заломи і складки відсутні. Кишені симетричні, фурнітура пришита міцно.

Зразок №3 – чоловічий костюм-двійка синього кольору, виготовлений з вовняної тканини, виробник Туреччина, відвартість виробу – 4200 грн. Рекомендований розмір – 52, зріст – 182.

Рис. 3.3. Зовнішній вигляд зразка №3

Піджак має 2 гудзики, штани застібаються теж на гудзик. Комір звичайний відкладний з заглибленою лінією горловини, аж до лінії грудей. Піджак має дві кишені, та кишеню для хустинки. Рукави довгі, вшивні. Також піджак має сатинову підкладку. Штани завужені до лінії низу

3.2. Оцінка інформативності маркування.

Оцінка інформативності маркування трьох досліджуваних зразків чоловічих костюмів проводилась згідно з ДСТУ 2122 Матеріали для одягу. Символи та вимоги для одягу. Результати досліджень показано в таблиці 3.1.

На бірці зразка № 1, міститься маркування у вигляді товарного знаку, який прикріплений на внутрішній стороні піджака. Також така бірка є на внутрішній стороні брюк. В праву бокову сторону піджака та на внутрішню частину поясу брюк вшито контрольні стрічки, на яких вказано склад тканини:

80% – вовна, 10% – льон, 10% – поліестер, підкладка – 100% сатин та 5 символів по догляду за виробами:

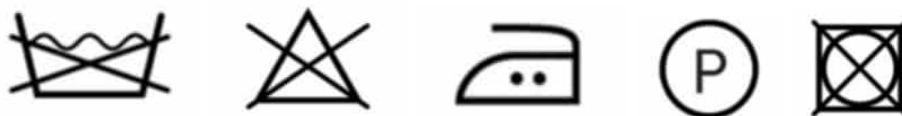

Рис. 3.4. Символи догляду за зразком №1

Стрічка (на штанах та піджаку), на якій зображено назву товарного знаку містить таку інформацію: назва та місцезнаходження виробника і постачальника, найменування виробу, номер моделі та розмір, артикул виробу, НТД на виріб. Зображення на реквізитах чітке. Інформація, яка міститься на ярликах ідентична, що на контрольних стрічках.

Таблиця 3.1

Дослідження маркування зразків чоловічих костюмів

№	Назва показника	Зразок №1 «Legenda Class»	Зразок №2 «Mario Moretti»	Зразок №3 «Fabio Zanetti»
1	Найменування виробу	Вказано	Вказано	Вказано
2	Найменування виробника	Вказано	Вказано	Вказано
3	Країна-виробник	Україна	Туреччина	Туреччина
4	Сировинний склад, %	80% вовна, 10% льон, 10% поліестер	80% льон, 20% поліестер	100% - льон
5	Вид підкладки	Сатин	Сатин	Сатин
6	Розмір	52	52	52
7	Умови експлуатації	Вказано	Вказано	Вказано
8	Технічний документ, вимогам якого відповідає виріб	Вказано	Вказано	Вказано

На бірці зразка № 2, міститься маркування у вигляді товарного знаку, який прикріплений на внутрішній частині рукава. В праву бокову сторону вшито контрольну стрічку, на якій вказано склад тканини: 80% вовни, 20% поліестеру.

Також на контрольній стрічці вказано 5 символів по догляду за виробом:

Рис. 3.5. Символи догляду за зразком №2

На виробі прикріплений ярлик (на піджаку та штанах окремо) з тканини, на якому зазначається: товарний знак. На контрольній стрічці зображено назву товарного знаку та міститься така інформація: назва та місцезнаходження виробника і постачальника, найменування виробу, номер моделі та розмір, артикул виробу, НТД на виріб. Зображення на реквізитах чітке. Інформація, яка міститься на ярликах ідентична, що на контрольній стрічці.

На бірці зразка № 3, міститься маркування у вигляді товарного знаку, який прикріплений на внутрішній стороні рукава піджака. В праву бокову сторону вшито контрольну стрічку, на якій вказано склад тканини: 100% – вовни та 5 символів по догляду за виробом:

Рис. 3.6. Символи догляду за зразком №3

На виробі (штанах та піджаку) прикріплений ярлик з тканини, на якому зазначається: товарний знак. На контрольних стрічках зображено назву товарного знаку та міститься така інформація: назва та місцезнаходження виробника і постачальника, найменування виробу, номер моделі та розмір, артикул виробу, НТД на виріб. Інформація, яка міститься на ярликах ідентична, що на контрольних стрічках.

Всі костюми реалізуються в поліетиленових пакетах, згідно вимог стандарту. Маркування нанесено на ярлик чорним кольором, чіткими літерами.

Отже, за результатами оцінки інформативності маркування, можемо зробити висновок що досліджувані зразки чоловічих костюмів є повністю інформативними.

3.3. Порівняльна товарознавча оцінка чоловічих костюмів.

Для дослідження якості чоловічих костюмів використовуємо ДСТУ 25295:2005 «Одяг верхній пальтово-костюмного асортименту. Загальні технічні умови». Результати дослідження занесенні в табл. 3.2.

Оцінювали дані зразки за такими показниками:

- зовнішній вигляд;
- посадка виробу;
- краї деталей;
- наявність підкладки;
- відповідність розміру;
- строчки та шви;
- міцність ниткового шва.

Зовнішній вигляд, симетричність форми, строчки та шви оцінювали візуально, при денному світлі.

Результати дослідження даних зразків подані в таблиці 3.2.

Таблиця 3.2

Відповідність чоловічих костюмів вимогам ДСТУ 25295 – 2005

Найменування показника	Вимога ДСТУ 25295-2005	Відповідність ДСТУ 25295-2005		
		Зразок 1	Зразок 2	Зразок 3
Зовнішній вигляд	Повинен відповідати зразку-еталону за силуетом, пропорціями, конструктивним рішенням ліній	+	+	+
Посадка виробу	Заломи, складки, перекоси і зморшки повинні бути відсутні	+	+	+
Симетричність форми і розміщення парних деталей	Парні деталі виробу – кишені – розміщені симетрично	+	+	+
Краї деталей	Без викривлення раїв деталей	+	+	+
Наявність підкладки	Колір підкладки гармонійно поєднується з кольором тканини	+	+	+
Відповідність розміру	Лінійні розміри виробу повинні відповідати розміру 164-100-88	+	+	+
Строчки та шви	Відсутні пропуски, лінії рівні, нитки не виступають, без викривлення швів та строчок	+	-	+
Міцність ниткового шва, не менше, Н/см	20	+	+	+

За допомогою лупи дивились чи відсутні пропуски у строчках, чи є викривлення швів.

За допомогою сантиметра визначали відповідність розміру костюму.

Отже, враховуючи результати проведеного дослідження усіх зразків можна зробити висновок, що зразок 1 і зразок 3 повністю відповідають вимогам ДСТУ 25295:2005. В зразку 2 було виявлено дефект – на швах у двох місцях помітно виступають нитки.

Далі визначали вагомі показники якості та коефіцієнти їх вагомості. Визначення проводять за наступними етапами:

1. Ранжування показників (ранг 1-й присвоюється найважливішому показнику, 2-й - наступному за важливістю і т.д.)
2. Ознайомлення та обговорення виставлених коефіцієнтів вагомості є наступним етапом оцінки якості.

Кожен експерт (працівник магазину та студенти кафедри) знайомиться зі значеннями параметрів і їх обґрунтуваннями, встановленими іншими експертами. Потім проводиться відкрите обговорення всіх коефіцієнтів вагомості.

Результати ранжування показників та визначення коефіцієнтів вагомості представлені в таблиці 3.3.

Для визначення комплексної оцінки якості зразків використано 5-балову оцінку з врахуванням коефіцієнтів вагомості кожного показника.

Таблиця 3.3

Ранжування показників якості чоловічих костюмів

Найменування показника	Балові оцінки експертів							К
Зовнішній вигляд	5	3	5	4	5	4	3	0,27
Симетричність деталей	3	5	4	3	4	3	5	0,25
Міцність швів	4	4	3	5	3	5	4	0,26
Посадка виробу	2	2	2	1	2	2	2	0,12
Відповідність розміру	1	1	1	2	1	1	1	0,10

Для початку було визначено вагомі показники якості для чоловічих костюмів. Методом ранжування визначено вагомі показники та коефіцієнти їх вагомості.

Для товарознавчої оцінки була розроблена балова шкала. Сутність цієї системи полягає в тому, що кожний показник якості товару залежно від якості на даний момент характеризується певною кількістю балів. Середній бал від суми цих балів дає певну оцінку якості даного товару.

Ранжування показників якості та 5-балову шкалу - таблиця 3.4.

Таблиця 3.4

Балова шкала

Зовнішній вигляд	Бал	Балова оцінка
	5	Без дефектів тканини, шви рівні
4	Без дефектів тканини, злегка помітна нерівність швів	
3	Ледь помітні плями, помітна нерівність швів	
2	На костюмі плями, строчки та шви нерівні	
1	На костюмі плями, нерівні шви, помітні виступи ниток	
Посадка виробу	5	Зручний, тканина приємна на дотик
	4	Загалом зручний, але незручна посадка штанів або піджака
	3	Відчутна незручність при присіданні і розведенні рук
	2	Незручний, тканина неприємна на дотик
	1	Зовсім незручний
Міцність швів	5	Шви міцні навіть при сильному розтягуванні
	4	Шви трохи розходяться при сильному розтягуванні піджака чи штанів
	3	Шви трохи розходяться і на піджаку і на штанах
	2	Шви розходяться при легкому розтягуванні
	1	Шви повністю розходяться
Симетричність деталей	5	Всі деталі виробу симетричні
	4	Деталі виробу симетричні, проте трішки помітна асиметрія рукавів
	3	Асиметричні гудзики
	2	Кишені, гудзики асиметричні
	1	Деталі виробу асиметричні
Відповідність розміру	5	Інтервал між розмірами 6 см
	4	Інтервал між розмірами 5-6 см
	3	Інтервал між розмірами 6-8 см
	2	Інтервал між розмірами 8-10 см
	1	Більше 10 см

Для початку було визначено вагомі показники якості для чоловічого одягу, а саме костюмів. Методом ранжування визначено вагомі показники та коефіцієнти їх вагомості. Балове оцінювання кожного з показників проводилося з використанням розробленої балової шкали (3.4).

Комплексну оцінку показників якості зразка № 1 – чоловічий класичний костюм-двійка, виробник – ПП «Валнас» м. Львів, бренд – «Legenda Class», представлено у таблиці 3.5.

Таблиця 3.5

Комплексна оцінка показників якості зразка №1

Найменування показника	К	Фактичний показник якості, ф	Відносний показник якості, в	к×в	Комплексний показник якості
Зовнішній вигляд	0,27	5	1,0	0,27	0,96
Зручність	0,25	5	1,0	0,25	
Міцність швів	0,26	5	1,0	0,26	
Симетричність деталей	0,12	4	0,8	0,10	
Відповідність розміру	0,10	4	0,8	0,08	

Далі проводили комплексну оцінку зразка №2, чоловічий класичний костюм-двійка, бренд – «Mario Moretti». Результати показано у таблиці 3.6.

Таблиця 3.6

Комплексна оцінка зразка №2

Найменування показника	К	Фактичний показник якості, ф	Відносний показник якості, в	к×в	Комплексний показник якості
Зовнішній вигляд	0,27	5	1,0	0,27	0,83
Посадка виробу	0,25	3	0,6	0,15	
Міцність швів	0,26	4	0,8	0,21	
Симетричність деталей	0,12	5	1,0	0,12	
Відповідність розміру	0,10	4	0,8	0,08	

Комплексний показник якості зразка №3 – чоловічий костюм-двійка, бренд – «Fabio Zanetti», розраховано у таблиці 3.7.

Комплексна оцінка зразка №3

Найменування показника	К	Фактичний показник якості, ф	Відносний показник якості, в	к×в	Комплексний показник якості
Зовнішній вигляд	0,27	5	1,0	0,27	0,93
Посадка виробу	0,25	5	1,0	0,25	
Міцність швів	0,26	4	0,8	0,21	
Симетричність деталей	0,12	5	1,0	0,12	
Відповідність розміру	0,10	4	0,8	0,08	

Розрахувавши комплексний показник трьох даних зразків, а також, перевіривши загальні вимоги до якості, які прописані у ДСТУ можемо зробити висновок.

Отже, за результатами проведеного дослідження:

– зразок 1 – чоловічий класичний костюм-двійка, синього кольору, бренд - «Legenda Class», виробник Україна; комплексний показник якості становить 0,96, що є найвищим показником серед трьох даних зразків.

– зразок 2 – чоловічий костюм-двійка від відомого бренду одягу Mario Moretti, виробник Туреччина, синього кольору; комплексний показник якості – 0,83.

– зразок 3 – чоловічий костюм-двійка від бренду Fabio Zanetti, виробник Туреччина, синього кольору; комплексний показник якості – 0,93.

При зовнішньому огляді встановлено: зразок №1 та зразок №3 за показниками зовнішній вигляд, повнота маркування повністю відповідають вимогам ДСТУ 25295-2005. У зразку №2 помітні виступи ниток на швах.

ВИСНОВКИ

В Україні нагальною проблемою у галузі легкої промисловості залишається відсутність вітчизняної сировини. Основними стримуючими факторами залишаються низька купівельна спроможність населення, висока собівартість товарів та недостатня інвестиційна діяльність. Попри це, протягом останніх років спостерігається позитивна тенденція до збільшення обсягів реалізованої промислової продукції.

Перспектива розвитку легкої промисловості полягає у підвищенні конкурентоспроможності вітчизняної продукції, розширенні внутрішньому ринку та удосконаленні нормативно-правової бази з питань забезпечення розвитку легкої промисловості.

Перспективним є створення специфічних товарів, що не мають аналогів за межами України і несуть здобутки культури й мистецтва українського народу. Та для реалізації цих заходів необхідні величезні інвестиційні ресурси, яких в нашій країні поки що ще немає.

Для проведення порівняльного товарознавчого оцінювання було обрано три зразки чоловічих костюмів класичного стилю з асортименту магазину «West Moda», який знаходиться в торговому центрі «Ювант». Комплексне товарознавче оцінювання складалося з двох етапів:

- 1) товарознавча оцінка чоловічих костюмів;
- 2) комплексна оцінка якості.

За зовнішнім виглядом зразок 1 і зразок 3 відповідали вимогам ДСТУ 25295:2005 «Одяг верхній пальтово-костюмного асортименту. Загальні технічні умови.», в зразку 2 – виступали нитки на швах.

Для визначення комплексної оцінки кожного з даних зразків використовували 5-ти балову шкалу, коефіцієнти вагомості для кожного показника та відносний показник якості.

За результатами проведеного дослідження зробили висновок, що усі дані зразки мають високий показник якості:

– зразок 1 – чоловічий класичний костюм-двійка ,синього кольору, бренд - «Legenda Class» , 0,96.

– зразок 2 – чоловічий костюм-двійка від відомого бренду одягу Mario Moretti, Туреччина, синього кольору, 0,83.

– зразок 3 – чоловічий костюм-двійка від бренду Fabio Zanetti, Туреччина синього кольору, 0,93.

Звідси, всі досліджувані зразки чоловічих костюмів мають високий рівень якості.

Отже, проаналізувавши отримані висновки можна надати такі пропозиції:

– покращити імідж брендів української продукції. Ознайомити високо вартісні експортні ринки, такі як ринок ЄС, із продукцією українського виробника. Підвищити рівень представлення української продукції на закордонних та вітчизняних торгових ярмарках і показах мод;

– агресивно розвивати он-лайн-рекламу і роздрібну торгівлю. Вітчизняні виробники одягу і взуття можуть виконувати невеликі замовлення і проявляти швидку реакцію, необхідну для конкурентоспроможного забезпечення такого ринку. В Україні достатньо багато технічно підкованих фахівців, які здатні знаходити інноваційні шляхи розвитку цього ринку, адаптованого до українського споживача;

– постійно оновлювати асортимент, пропонувати новий товар;

– підвищити продуктивність українських виробників, що дасть можливість продавати товари на конкурентних умовах;

– експериментувати, постійно пропонуючи новий та оригінальний товар, який створений згідно з аналізом потреб споживача;

– вдосконалювати роздрібні мережі. Відсутність добре налагодженої роботи роздрібних мереж, які продають товари низької і середньої ціни, є перешкодою. Найбільш позитивним кроком, що може здійснити бренди й виробники, це подальший розвиток магазинів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Carenko O.V. Konkurentni perevagy legkoi' promyslovosti regioniv Ukrainy: metodologija formuvannja, teorija ta praktyka: monogr O.V. Carenko. – Donec'k : TOV «Jugo-Vostok, Ltd», 2008. – 504 s. [in Ukrainian].
2. National accounts aggregates by industry // Official website of Eurostat. URL [електронний ресурс] // Режим доступу: http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=nama_10_a64&lang=en.
3. Textiles and Fashion. Materials, Design and Technology. Edited by Rose Sinclair (2014). Woodhead Publishing Series in Textiles: Number 126, Cambridge, UK: Woodhead Publishing Limited.
4. Войнаш Л. Г., Дудла І. О., Козьмич Д. І., Товарознавство непродовольчих товарів, частина 1: навч. посіб. Київ, 2004. 435 с.
5. Волошина С. В., Товарознавство одягово-взуттєвих і парфумерно-косметичних товарів, ч. 2: конс. лекцій, Кривий Ріг, 2017. 146 с.
6. Галик І.С. Товарознавство непродовольчих товарів, частина 2: підручник для студ. вищ. навч. закладів. Київ, 2006. 296 с.
7. Головка М. П. Товарознавство одяго-взуттєвих товарів: навч. посібник; Харк. держ. ун-т харч. та торгівлі. Харків, 2015. 459 с.
8. Дорожня карта легкої промисловості [електронний ресурс] // Режим доступу: <https://ukrlegprom.org/files/ukrlegprom-roadmap.pdf>
9. ДСТУ 25295:2005. Одяг верхній пальтово-костюмного асортименту. Загальні технічні умови : Офіц. вид. – [Чинний від 2006-07-01]. – К. : Держспоживстандарт України, 2006. 25 с.
10. Кушнір М.К. Товарознавство непродовольчих товарів. Товарознавство швейних товарів, частина 1 : підручник для студ. вищ. навч. Київ, 2007. 266 с.
11. Лабурцева З. О. Маркетингові дослідження українського ринку текстильних виробів : сучасний стан, проблеми, перспективи / З. О. Лабурцева. – К. : Вища школа, 2006. – 51 с.

12. Мазаракі А. А., Притульська Н. В., Осика В. А. Товарознавство і торговельне підприємництво : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Київ. нац. торг.- екон. ун-т, 2014. 652 с.
13. Момот О.І. Менеджмент якості та елементи системи якості: навч. посібник. Центр учбової літератури. 2007. 368 с.
14. Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
15. Пугачевський Г.Ф. Товарознавство непродовольчих товарів. Частина 1. Текстильне товарознавство: підручник для студентів. НМЦ «Укоопосвіта», 2002. 596 с.
16. Савина З.Г. Непродовольчі товари (лабораторний практикум): навч. посібник для студ. вищ. навч. закладів / З.Г. Савина, А.Д. Шмелькин, Я.З. Уманцев. «Укоопосвіта», 2007. 505с.
17. Садовский В. В., Несмелова Н. В. Товароведение одежно-обувных товаров : общ. к. для студ. Минск. 2005. 426 с.
18. Семак Б. Б. Формування вітчизняного ринку спецодягу на основі нанотекстилю [Електронний ресурс] / Б. Б. Семак // Актуальні проблеми економіки. – 2015. – № 4 (166). – С. 155–158. – Режим доступу: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis.../cgiirbis_64.exe?...2...2015_4...
19. Семенчук А. О. Умови розвитку продукції легкої промисловості. / А. О. Семенчук // Актуальні проблеми економіки. №10, 2009. 35 с.
20. Усіна А. І., Баландіна І.С., Сегеда І.В. Товарознавство: конс. лекцій, Харків, 2012. 197 с.
21. Ходыкин А.П., Ляшко А.А., Волошко Н.И., Товароведение непродовольственных товаров: Учебник.- 2-е изд., испр. - М.: Издательско-торговая корпорация „Дашков и К“, 2007. - 544 с.
22. Шепеляв, А. В. Товароведение и экспертиза текстильных и швейно-трикотажных товаров: серия «Учебники и учебные пособия» / А. В. Шепеляв, И. А. Печенежская, А. С. Туров. Ростов-на-Дону, 2002. 480 с.

23. Шершнева Л. П. Инновации в формировании и оценке качества изделий швейного производства. Журнал №2, 2014. 36 с.

24. Vicki A. Barbur. Smart Stuff: Conformal Conductive Coatings for Intelligent Textiles [Электронный ресурс] / Vicki A. Barbur, Amy Heintz // Textile world. – 2019. – July 22. – Режим доступа до журн.: <https://www.textileworld.com/textile-world/features/2019/07/smart-stuffconformal-conductive-coatings-for-intelligent-textiles/>.

25. Чоловіча мода: від 1920-х до 2020-х, [Електронний ресурс] / Режим доступу: <https://www.ar25.org/article/cholovicha-moda-vid-1920-h-do-2020-h>.

26. Чоловічий одяг Versace — сучасні тренди в чоловічій моді, [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://crazytrend.com.ua/cholovichijodyag-versace-suchasni-trendi-v-cholovichij-modi/>.

27. Lu H. An interactive system based on Kansei Engineering to support clothing design process / H. Lu, Y. Chen, J. Du // Research Journal of Applied Sciences, Engineering and Technology. – 2013. – № 6(24): P. 4531-4535.

28. Регламент Європейського парламенту і Ради ЄС №1007/2011 від 27 вересня 2011 року про назви текстильних волокон і відповідне етикетування та маркування складу волокон текстильних виробів та скасування Директиви Ради 73/44/ЄЕС і директив Європейського Парламенту і Ради 96/73/ЄС і 2008/121/ЄС. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_005-11#Text (дата звернення 12.10.2020)

29. EU Textile and Apparel Industry and Trade Patterns. URL: <https://shenglufashion.com/2020/04/13/eu-textile-and-apparel-industry-and-trade-patterns-updated-april-2020/> (дата звернення 22.09.2020)

30. Commission Decision of 5 June 2014 establishing the ecological criteria for the award of the EU Ecolabel for textile products/ URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:02014D0350-20170727> (дата звернення 17.11.2020)

ДОДАТКИ

Додаток А

УКРАЇНА

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

вул. Львівська, 75, м. Луцьк, 43018, тел.: +38(0332)74-61-03, факс: +38(0332)77-48-40
e-mail: rector@lntu.edu.ua, web: www.lutsk-ntu.com.ua, код ЄДРПОУ 05477296

ОЗ лютого 2021 р № 113-21-35

на № _____ від _____

Довідка

про впровадження результатів наукових досліджень
у навчальний процес кафедри товарознавства та експертизи в митній справі
Луцького НТУ

Наявність проблемних питань з оцінювання якості та безпечності одягу, пов'язаних із стрімким розвитком асортименту товарів шляхом впровадження інноваційних технологій, насичення ринку недоброякісними та контрафактними товарами, вказує на необхідність оновлення теоретичних основ з товарознавства, розробку товарознавчого інструментарію для дослідження товарного ринку, нових підходів до оцінки якості та безпечності товарів.

Науково-дослідна робота містить обґрунтовані та апробовані результати товарознавчих досліджень щодо комплексного оцінювання чоловічих одягових виробів і була виконана протягом 2020 р.

Науково-дослідна робота студентки Карпук О.А. отримала схвальну оцінку викладачів кафедри товарознавства та експертизи в митній справі, результати роботи представлялися на науково-практичних конференціях.

Зважаючи на ґрунтовність дослідження та актуальність, результати науково-дослідної роботи «Оцінювання якості чоловічих костюмів» рекомендовано до впровадження у навчальний процес при вивченні дисциплін «Товарознавство непродовольчих товарів», «Товарознавство одягово-взуттєвих товарів», зокрема, для проведення лабораторних та лекційних занять.

Проректор з НТР

Завідувач кафедри товарознавства
та експертизи в митній справі

О.В. Заболотний

О.В. Пахолук

Додаток Б

**Українське товариство товарознавців і технологів
Волинська торгово-промислова палата
Державна служба з питань безпеки харчових продуктів та захисту
прав споживачів
Волинський науково-дослідний
експертно-криміналістичний центр МВС України
Луцький національний технічний університет
Львівський торговельно-економічний університет
Державний аграрний університет Молдови
Білоруський торгово-економічний університет споживчої кооперації,
Білорусь
Вища школа підприємництва і адміністрації в Любліні, Польща
Вища школа логістики (Прерув, Чехія)**

МАТЕРІАЛИ

**IV МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ МОЛОДИХ УЧЕНИХ ТА СТУДЕНТІВ
ЯКІСТЬ ТА БЕЗПЕЧНІСТЬ ТОВАРІВ**

3 квітня 2020 року

м. Луцьк

УДК 006.83(043)

ББК 30.607

Рекомендовано до друку Вченою радою Луцького національного технічного університету (протокол № 8 від 30.04.2020 р.)

Рецензенти:

Семак Б.Д., д.т.н., проф. кафедри товарознавства та технології непродовольчих товарів Львівського торговельно-економічного університету.

Барський Ю.М., д.е.н., проф., декан географічного факультету Східноєвропейського університету імені Лесі Українки.

Гулай О.І., д.п.н., проф. кафедри матеріалознавства Луцького НТУ.

Якість та безпечність товарів: [матеріали міжнародної науково-практичної конференції, Луцьк - 3 квітня 2020 року] / за наук. ред. д.т.н., проф. Л.І. Байдакової. – Луцький національний технічний університет. – Луцьк: редакційно-видавничий відділ Луцький НТУ, 2020. – 129 с.

У матеріалах Міжнародної науково-практичної конференції викладено тези учасників з таких напрямів: дослідження якості та безпечності товарів, проблеми технічного регулювання в Україні та світі, інфраструктурний розвиток торгівлі, інноваційні технології виробництва та тенденції асортименту товарів, митне регулювання експортно-імпортних операцій з товарами.

Тези доповідей друкуються в авторській редакції. Автори несуть повну відповідальність за зміст публікацій, добір та точність наведених фактів, цитат, власних імен та інших відомостей.

ЗМІСТ	
ДОСЛІДЖЕННЯ ЯКОСТІ ТА БЕЗПЕЧНОСТІ ТОВАРІВ	8
<i>Бойко Г.А.</i> ЗАЛЕЖНІСТЬ ЯКОСТІ ЛУБУ ТЕХНІЧНИХ КОНОПЕЛЬ ВІД ДЕКОРТИКАЦІЇ	8
<i>Власюк А., Голодюк Г.І., Гургула Н.М.</i> ТОВАРОЗНАВЧА ОЦІНКА ЯКОСТІ КРУПІВ ПШЕНИЧНИХ	10
<i>Головенко Т.М., Чурсіна Л.А., Шовкомуд О.В.</i> ОСОБЛИВОСТІ СИСТЕМИ ОЦІНЮВАННЯ ЯКОСТІ ЛУБ'ЯНОЇ СИРОВИНИ ІЗ ЛЬОНУ ОЛІЙНОГО	13
<i>Голубицька О.Р., Гнітій Н.В.</i> ЕКСПЕРТИЗА ФІЗИКО-ХІМЧНИХ ПОКАЗНИКІВ ЯКОСТІ КАВИ РОЗЧИННОЇ	16
<i>Дзюбинський А.В., Дзюбинська О.В., Смаль В.В.</i> ОСНОВНІ АСПЕКТИ ТОВАРОПОСТАЧАННЯ В ТОРГІВЛІ	18
<i>Єдинович Б.М., Мамай О.І., Кузьміна Т.О.</i> РІЗНІ ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ І ГАРАНТУВАННЯ БЕЗПЕЧНОСТІ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ	22
<i>Єрмолович М.О.</i> ОСОБЛИВОСТІ ДО УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ТОВАРІВ І ПОСЛУГ	24
<i>Карпук О.А., Пахолюк О.В.</i> СТАН РИНКУ ОДЯГУ В УКРАЇНІ	27
<i>Ковальчук Н.М., Прищепка І.А.,</i> АНАЛІЗ СПОЖИВЧОГО РИНКУ ТОВАРІВ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЙОГО РОЗВИТКУ	29
<i>Крапостіна С.М., Речун О.Ю.</i> АНАЛІЗ СУЧАСНОГО СТАНУ ТА ПЕРСПЕКТИВ РОЗВИТКУ РИНКУ МОЛОЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ В УКРАЇНІ	31
<i>Луй М.В., Голодюк Г.І.</i> ТОВАРОЗНАВЧА ОЦІНКА ЖІНОЧИХ ГОДИННИКІВ	33
<i>Мартиросян І.А., Пахолюк О.В., Теменуга Стойкова</i> ВИЗНАЧЕННЯ ВМІСТУ ПЕСТИЦИДІВ У ТЕКСТИЛЬНИХ МАТЕРІАЛАХ	35
<i>Матищук А.М., Шегинський О.В.</i> ДОСЛІДЖЕННЯ ПОКАЗНИКІВ ДОВГОВІЧНОСТІ ТА ЇХ ВПЛИВ НА БЕЗПЕЧНІСТЬ ТОВАРІВ	37

Мигляс А.В. РИНОК ЛЛЯНОГО ТЕКСТИЛЮ В СВІТІ	40
Назаренко М. Є., Берлінова Л. В., Письменна І.В. ДОСЛІДЖЕННЯ РЕКВІЗИТІВ МАРКОВАННЯ КУРТКИ ЖІНОЧОЇ ТМ «SINSAУ»	42
Новицька І.М. ОСОБЛИВОСТІ ТОВАРОЗНАВЧОГО ДОСЛІДЖЕННЯ М'ЯКИХ ТА КОРПУСНИХ МЕБЛІВ	44
Прищепя І.А., Речун О.Ю. ЕКОНОМІЧНА СУТНІСТЬ ЯКОСТІ ТА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПРОДУКЦІЇ ПІДПРИЄМСТВА	47
Рудак О.А., Ласіук А.І. RESEARCH OF WHITE CABBAGE NUTRIENTS	49
Романюк П., Голодюк Г.І. ТОВАРОЗНАВЧА ОЦІНКА ОРГАНОЛЕПТИЧНИХ ТА ФІЗИКО-ХІМІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ ЯКОСТІ ТЕРМОСІВ	50
Саковська І.В., Ярошевич Т.С. ФАКТОРИ, ЯКІ ВПЛИВАЮТЬ НА ЯКІСТЬ І ЗДАТНІСТЬ КАРТОПЛІ ДО ЗБЕРІГАННЯ	53
Семюк С.Є., Голодюк Г.І. АНАЛІЗ РИНКУ ЦЕЛЮЛОЗНО-ПАПЕРОВОЇ ПРОДУКЦІЇ УКРАЇНИ	55
Сиротюк А., Ярошевич Т.С. ДОСЛІДЖЕННЯ СПОЖИВНОЇ ЦІННОСТІ ВИСІВКОВОГО ХЛІБА	57
Тернова А.С., Сіренко С.О. ДО ПИТАННЯ БЕЗПЕЧНОСТІ ДИТЯЧОГО ВЗУТТЯ	59
Ткачук В.В. РОЗРОБКА КОМПОЗИЦІЇ ДЛЯ ОТРИМАННЯ ВИСОКООКТАНОВОГО БЕНЗИНУ ДЛЯ ДВИГУНІВ З ІСКРОВИМ ЗАПАЛЮВАННЯМ ІЗ ВИКОРИСТАННЯМ БІОДОБАВОК	61
Ткачук В.В., Речун О.Ю., Мельнік Ю.В. ОДЕРЖАННЯ ВИСОКООКТАНОВИХ БЕНЗИНІВ А-92 ТА А-95 З БІОКОМПОНЕНТАМИ	64
Шегинський В.О. ДОСЛІДЖЕННЯ ГРАДАЦІЙ ЯКОСТІ ТОВАРІВ	68

<i>Шегинський М.О., Кравчук П.Я.</i> ДОСЛІДЖЕННЯ СПОЖИВЧИХ ВЛАСТИВОСТЕЙ МИСЛИВСЬКИХ РУШНИЦЬ	70
<i>Шегинський О.В., Шух В.В.</i> ВИМОГИ ДО ЯКОСТІ, ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛКИ ДИМНОГО ТА БЕЗДИМНОГО ПОРОХУ	72
<i>Шух В.В., Серединський В.В.</i> ЯКІСТЬ ШТРИХКОВОГО МАРКУВАННЯ ВІТЧИЗНЯНИХ ТОВАРІВ	74
<i>Якимович Т.С.</i> ОСОБЛИВОСТІ ВИБОРУ СКЛООЧИСНИКА ДЛЯ АВТОМОБІЛЯ	77
<i>Янчик М.В., Кійко В.В.</i> ОБҐРУНТУВАННЯ РЕЦЕПТУРИ ГІРЧИЧНОГО ХЛІБА З ДОДАВАННЯМ СОЄВОГО ЛЕЦИТИНУ	78
<i>Савієвська Г.І., Пахолюк О.В.</i> ФАКТОРИ ФОРМУВАННЯ АСОРТИМЕНТУ ТА ПІДВИЩЕННЯ ПОПИТУ НА ЖІНОЧЕ ВЗУТТЯ	80
ПРОБЛЕМИ ТЕХНІЧНОГО РЕГУЛЮВАННЯ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ	83
<i>Байдакова Л.І., Байдакова І.М.</i> ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СИСТЕМИ ЯКОСТІ ПРОДУКЦІЇ	83
<i>Басова Ю.О., Губа Л.М., Кобищан Г.Д.</i> СУЧАСНІ ВИМОГИ ДО ТЕКСТИЛЬНИХ МАТЕРІАЛІВ МЕДИЧНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ	85
<i>Дзюбинський А.В., Поварчук С.С.</i> ПРОБЛЕМИ ТЕХНІЧНОГО РЕГУЛЮВАННЯ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ	87
<i>Ємченко І.В., Ковальова Д.О.</i> БЕЗПЕЧНІСТЬ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ У ЗАХИСТІ СПОЖИВАЧІВ	89
<i>Pryadko O.A., Pohylchenko A.S.</i> BLACKCURRANT AS A PROSPECTIVE SOURCE OF VITAMIN C AND ANTHOCYANS IN THE FOOD INDUSTRY	91
<i>Svitlana Yaheliuk</i> TECHNICAL REGULATION OF THE QUALITY OF SOLID FUELS FROM PLANT AGRICULTURAL WASTE	92

ІНФРАСТРУКТУРНИЙ РОЗВИТОК ТОРГІВЛІ	94
<i>Бруцька І., Речун О. Ю.</i> ВДОСКОНАЛЕННЯ ПРОЦЕСІВ ТОВАРОПОСТАЧАННЯ В ТОРГІВЛЮ ЗА ДОПОМОГОЮ ЗАСТОСУВАННЯ ЛОГІСТИЧНИХ ПІДХОДІВ	94
<i>Шух В.В., Речун О.Ю.</i> ОСНОВНІ АСПЕКТИ ТА НАПРЯМИ РОЗВИТКУ РОЗДРІБНОЇ ТОРГІВЛІ	97
ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОБНИЦТВА ТА ТЕНДЕНЦІЇ АСОРТИМЕНТУ ТОВАРІВ	101
<i>Березовський Ю.В., Кузьміна Т.О., Єдинович Б.М.</i> ЗАСТОСУВАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ РОЗРОБОК У ТЕХНОЛОГІЯХ ПЕРЕРОБКИ ЛУБ'ЯНОЇ СИРОВИНИ	101
<i>Власенко І.Г., Шарко В.В.</i> ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ВИРОБНИЦТВА ТВЕРДИХ СИЧУЖНИХ СІРІВ	103
<i>Ковальчук В.О.</i> ОСНОВНІ АСПЕКТИ ЗАСТОСУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПІДПРИЄМСТВАМИ ГУРТОВОЇ ТА РОЗДРІБНОЇ ТОРГІВЛІ ДЛЯ УПРАВЛІННЯ ТОВАРНИМИ ПОТОКАМИ	104
<i>Пиндюк О. М., Ягелюк С.В.</i> ЗОЛОТАРСЬКІ ВИРОБИ-ТРАНСФОРМЕРИ – НОВЕ ВІЯННЯ СВІТОВОЇ МОДИ	106
<i>Пушкар Г.О., Пахолюк О.В., Галик І.С., Семак Б.Д.</i> ВПЛИВ ОБРОБЛЕННЯ ОДЯГОВИХ ТЕКСТИЛЬНИХ МАТЕРІАЛІВ СИЛІКОНАМИ НА ФОРМУВАННЯ ЇХ АСОРТИМЕНТУ ТА ВЛАСТИВОСТЕЙ	109
<i>Сіренко С.А., Шарко В.В.</i> СПОЖИВЧІ ПЕРЕВАГИ ЩОДО МАРКУВАННЯ СИНТЕТИЧНИХ МИЙНИХ ЗАСОБІВ ТА ОЦІНКА ЙОГО ЯКОСТІ	112
<i>Ткачук В.В., Гуль М.М.</i> АНАЛІЗ СУЧАСНОГО СТАНУ РИНКУ НАФТОВИХ ПАЛИВ В УКРАЇНІ	114

МИТНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЕКСПОРТНО-ІМПОРТНИХ ОПЕРАЦІЙ З ТОВАРАМИ	118
<i>Вавриш Е.Ю., Гушинець С.Г.</i> ПРОБЛЕМИ ІДЕНТИФІКАЦІЇ ТА ЕКСПЕРТИЗИ ТОВАРІВ ПРИ МИТНОМУ ОФОРМЛЕННІ	118
<i>Вербицький О.М.</i> АСПЕКТИ ДЕКЛАРУВАННЯ ТОВАРІВ РОСЛИННОГО ПОХОДЖЕННЯ	119
<i>Мартосенко М.Г., Берлінова Л.В.</i> ВИЗНАЧЕННЯ ХАРАКТЕРИСТИК РІДИНИ ДЛЯ ЗНІМАННЯ ЛАКУ БРЕНДУ ВИРОБНИКА «МЕТТ» ВІДПОВІДНО ДО ВИМОГ УКТЗЕД	121
<i>Список учасників конференції</i>	124

*КАРПУК О.А., ст. гр. ПТБ-42,
ПАХОЛЮК О.В., к.т.н., доцент
кафедри товарознавства та експертизи в митній справі,
Луцький національний технічний університет*

СТАН РИНКУ ОДЯГУ В УКРАЇНІ

На сьогодні продукція текстильної промисловості, така як одяг, є не тільки стратегічним товаром першої необхідності для населення України, але й засобом задоволення їх естетичних потреб і соціальної ідентифікації.

Текстильний сектор і легка промисловість у цілому в усьому світі є однією із провідних галузей економіки, що значною мірою забезпечують формування державного бюджету.

За останні роки значно змінилася кон'юнктура світового ринку одягу, що зумовлено стрімким збільшенням виробництва різноманітних видів одягу, впливом моди, зміною смаків та вподобань споживачів.

Дослідження діяльності найбільших країн-виробників одягу в світі, вивчення тенденцій у виробництві одягу є дуже актуальним для сьогоденного економічного становища та для світового ринку товарів загалом [1].

Розвиток світового ринку одягу є предметом досліджень українських науковців О. В. Нікітіної, Н. І. Носової, Л. В. Мурованої, О. В. Орленко, А. О. Семенчука, І. О. Тарасенко та н..

Українська легка промисловість сьогодні є багатогалузевим комплексом з виробництва одягу. Потенціальні можливості підприємств легкої промисловості дозволяють виробляти широкий спектр цих товарів, здатних задовольнити увесь попит внутрішнього ринку [2].

У галузі легкої промисловості України функціонує понад 10 тис. Підприємств, з них у текстильній промисловості – близько 2,5 тис., з виробництва готового одягу і хутра – близько 6 тис., шкіри і шкіряного взуття – близько 1,5 тис. Практично всі підприємства легкої промисловості приватизовані, а ті, що знаходяться у державній власності, становлять менше 1% [2].

85% вироблених в Україні суконь, костюмів і плащів з брендовими етикетками відправляються за кордон. Співпраця з іноземними замовниками дала можливість долучитися до світових технологій і провести модернізацію устаткування.

Список лідерів внутрішнього ринку очолює багатопрофільний торгово-виробничий концерн «Текстиль-Контакт», основним видом діяльності якого є виробництво й реалізація всіх видів тканин, які використовують для пошиття одягу [3].

Ще одним лідером є корпорація підприємств «Текстиль-Україна», до складу якої входять 27 підприємств, які знаходяться по всій території України, вони виробляють практично весь асортимент продукції легкої промисловості. Провідна роль у завоюванні зовнішніх ринків збуту вже кілька років належить АТ «Україна» (м. Житомир), що поставляє свої вироби до Німеччини, Чехії, Словенії, Хорватії, Угорщини, Польщі; АОЗТ «Черкаський шовковий комбінат», який реалізує шовкові тканини до США, Данії, Чехії, Угорщини; ВАТ «Рівнелон»; ЗАТ «ВОЗКО» (м. Вознесенськ)[3].

Матеріали для виготовлення одягу поділяються на натуральні, штучні та синтетичні. До натуральних належать: бавовна, органічний хлопок, шерсть, шерсть-альпака, ангора, шкіра, льон, кашемір, пух, шовк. До штучних відноситься: віскоза, ацетат/триацетат (штучний шовк). Синтетичні: еластан, акрил, мікрОВОлокно, поліестер/поліамід.

Проте Україна майже не випускає ні тканини, ні нитки, а головне – ні одного виду устаткування.

Незважаючи на досить прогресивні результати в розвитку легкої промисловості в Україні, залишається багато проблемних моментів, які негативно позначаються на функціонуванні галузі.

Основними чинниками, що зменшують ефективний розвиток галузі залишаються: насичення ринку імпортними товарами, завезеними товарами із зниженням митної вартості та контрабандою, «секонд-хендом».

Тому важливим завданням на сьогодні є збільшення обсягів виробництва одягу, підвищення конкурентоспроможності української продукції, створення спільних підприємств з провідними зарубіжними виробниками тощо.

Отже, український ринок одягу має всі шанси бути на високому рівні серед світових виробників. Легка промисловість повинна постійно рухатися вперед, створювати та підтримувати власні конкурентоспроможних бренди одягу шляхом залучення талановитих дизайнерів, використання провідних технологій виробництва та нових матеріалів, створення зарубіжних торгівельних мереж.

Список використаних джерел

1. Тарасенко І. О. Сталий розвиток підприємств легкої промисловості: теорія, методологія, практика [Текст]: [монографія] / І. О. Тарасенко; Київський національний університет технологій та дизайну. – К. : КНУТД, 2010. – 390с.
2. Офіційний сайт Міжнародного торгового центру [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.intracen.org>.
3. Аналіз роботи легкої промисловості України- © Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. – № 2 (53). – 2012. 46 Функціонування економічної системи України за 2010 р. // Легка промисловість. – № 3. – 2010. – С. 6–8.

ICRTATF 20

**INTERNATIONAL
RESOURCE-SAVING
TECHNOLOGIES OF APPAREL,
TEXTILE & FOOD INDUSTRY
CONFERENCE**

KHMELNYTSKYI NATIONAL UNIVERSITY, UKRAINE

2020

November 18-19

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Хмельницький національний університет
Kafrelsheikh University (Egypt)
Херсонський національний
технічний університет
КНДТУ

РЕСУРСОЗБЕРІГАЮЧІ ТЕХНОЛОГІЇ ЛЕГКОЇ, ТЕКСТИЛЬНОЇ І ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ

**Збірник тез доповідей Міжнародної
науково-практичної Інтернет-конференції
молодих вчених та студентів**

**RESOURCE-SAVING TECHNOLOGIES
OF APPAREL, TEXTILE & FOOD INDUSTRY
International Scientific-Practical Internet-Conference
of Young Scientists & Students**

18-19 листопада 2020 р.
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ

Ресурсозберігаючі технології легкої, текстильної і харчової промисловості: збірник тез доповідей Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції молодих вчених та студентів, 18-19 листопада 2020 р. – Хмельницький : ХНУ, 2020. – 221 с.

У збірнику подані тези наукових доповідей вчених, які розглядались на науково-практичній Інтернет-конференції молодих вчених та студентів «Ресурсозберігаючі технології легкої, текстильної і харчової промисловості» (18-19 листопада 2020 р.).

Тези наукових доповідей подано в авторській редакції з дотриманням індивідуального стилю. За фактичний матеріал і його інтерпретацію відповідальність несуть автори.

ПРОГРАМНИЙ КОМІТЕТ

Славінська Алла Людвигівна – д-р техн. наук, професор, зав. кафедри технології та конструювання швейних виробів Хмельницького національного університету

Elsayed Ahmed Elnashar – PhD, Full-Professor of Textiles & Apparel Faculty of Specific Education, Kafrelsheikh University, Egypt

Кущевський Микола Олександрович – канд. техн. наук, професор, професор кафедри технології та конструювання швейних виробів Хмельницького національного університету

Загора Оксана Василівна – канд. техн. наук, доцент, в. о. зав. кафедри експертизи, технології і дизайну текстилю Херсонського національного технічного університету

Хісамієва Люція Габдулхаківна – канд. пед. наук, доцент, доцент кафедри «Моди і технології» Казанського національного дослідницького технологічного університету

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ

Славінська А.Л., д-р техн. наук, професор, ХНУ

Захаркевич О.В., д-р техн. наук, професор, ХНУ

Мица В.В., канд. техн. наук, доцент, ХНУ

Балабанов В.В., ХНУ

Відповідальний за випуск: д.т.н., проф. Славінська А.Л.

Технічний редактор: д.т.н., проф. Захаркевич О.В.

Комп'ютерний набір і верстка: Балабанов В.В.

ISSN 2308-6718

© «Хмельницький національний університет», 2020

ЗМІСТ

Індустрія моди та технології легкої промисловості

<i>Horokhov I. V., Lavrik V. M., Asauliyuk T. S., Skalozubova N. S.</i> Study of the stability of titanium dioxide aqueous suspension in the development of flame retardant polymer compositions.....	10
<i>Sidikjanov J.S.</i> Study and analysis of the knitwear industry of Namangan region.....	12
<i>Сапожник Д. І.</i> Елементи маскувальної колористики в одязі спеціалізованого призначення.....	15
<i>Василенко В. М.</i> Диференційно-термічний аналіз складової регенованих волокон в термоклейових композиційних текстильних матеріалів на їх основі.....	18
<i>Зотова А. Д., Хисамиева Л. Г.</i> Сравнительные характеристики чиенгоры.....	20
<i>Зотова А. Д.</i> Паутина как сырье для изделий легкой промышленности	22
<i>Турдиева У. К., Хожиев А. А.</i> Разработка многофункциональной инновационной сумки для малышей.....	24
<i>Пушкар Г. О., Галик І. С., Семак Б. Д.</i> Роль силіконів в обробленні текстилю України.....	26
<i>Пушкар Г. О.</i> Інноваційний текстиль інтер'єрного призначення: асортимент, властивості, сфери використання.....	28

<i>Славінська А. Л., Лисова О. В.</i> Експрес-метод проектування робочої документації за зразком моделі швейного виробу	32
<i>Мелибоев У. Х., Парниев Д. Х.</i> Устройство придания одинакового натяжения одиночным нитям при их сложении на тростильно-мотальных машинах.....	35
<i>Пахолок О. В., Передрий О. І., Карпук О. А.</i> Характеристика вітчизняного ринку нанотекстилю.....	38
<i>Корнеенко Д. В., Краснер С. Ю.</i> Научные итоги 2019 года в области швейного и обувного машиноведения.....	40
<i>Славінська А. Л., Ковальов Д. С.</i> Інженерний метод проектування конструкцій популярних ліній чоловічого піджака.....	43
<i>Мица В. В., Бутницька Б. Б., Кропивко В.В.</i> Дослідження причин стабільності форм чоловічого класичного костюму.....	45
<i>Мица В. В., Джога О. С.</i> Особливості проектування спецодягу в умовах ТОВ «Спецпошив», м. Рівне.....	47
<i>Абдувахидов М., Мурадов Р. М., Абдувахидов М. М.</i> О построении расчетной модели для решения дифференциальных уравнений крутильных колебаний пыльного цилиндра.....	50
<i>Алиева Д. Г., Обидов Д. Х., Исмоилова З.</i> Значение коэффициента связности ткани при выборе ткацкого станка.....	54
<i>Кулешова С. Г.</i> Теоретичні основи інтегративності параметрів адресного проектування одягу	58
<i>Півторак С. В., Луцевська О. М.</i> Сучасний жіночий костюм очима споживача.....	63
<i>Гатауллина Э. Р., Фаткуллина Р. Р., Ибрагимова Г. М., Гильдеев И. А.</i> Проблемы количественной оценки обеспечения качества на производствах легкой промышленности.....	65
<i>Мухамадиева Д. Д., Сабитова Э. А., Хуснутдинова Р. Ф., Фаткуллина Р. Р.</i> Использование автоматизации для декорирования изделий легкой промышленности.....	67
<i>Нургалиева Н. Г., Коннов Р. В., Фаткуллина Р. Р.</i> Проблемы разработки системы менеджмента качества на предприятиях легкой промышленности.....	69

УДК 621.3

ХАРАКТЕРИСТИКА ВІТЧИЗНЯНОГО РИНКУ НАНОТЕКСТИЛЮ

О. В. ПАХОЛЮК, О. І. ПЕРЕДРІЙ, О. А. КАРПУК

Луцький національний технічний університет

У процесі товарознавчих досліджень властивостей нанотекстилю різного цільового призначення потрібно виявити такі його властивості, які дозволяють об'єктивно оцінити рівень якості даної нанопродукції та визначати її як новий товар на сучасному товарному ринку України. Потреба вирішення цього завдання зумовлено низкою таких причин:

- значним зростанням обсягів виробництва та розширення асортименту нанотекстилю і постійним зростанням попиту на ці товари;
- обмеженістю товарознавчих і маркетингових комплексних досліджень, щодо структури асортименту і розвитку сучасного вітчизняного ринку нанотекстилю та наноодягу різноманітного цільового призначення;
- необхідністю розробки та стандартизації більш досконалих методик тестування нанотоварів як нової продукції на сучасному ринку, включаючи нанотекстиль і наноодяг.

Аналіз літературних джерел, які пов'язані з формуванням асортименту і властивостей нанотекстилю та наноодягу показує, що даному питанню приділена значна увага. Авторами [1-8] проведено аналіз сучасного асортименту та властивостей нанотекстилю різного цільового призначення, який виробляється закордонними та вітчизняними підприємствами. Наведена класифікація такого асортименту та обґрунтовані основні напрямки його розвитку. Обґрунтовані галузі раціонального використання нанотекстилю різного цільового призначення.

Авторами роботи [7] обґрунтована доцільність широкого використання NBIC-технологій для виробництва нанотекстилю захисного призначення. При цьому основна увага приділена виробництву та використанню нанопрепаратів для захисту текстильних матеріалів та виробів від мікробіологічного та атмосферного руйнування. У багатьох роботах, основну увагу приділено нанотекстилю і наноодягу побутового, спеціального та медичного призначення. Обґрунтована доцільність організації в нашій країні серійного виробництва найбільш перспективних видів медичного нанотекстилю. Описані також ризики, пов'язані із виробництвом та застосуванням нанотекстилю. Розкрито роль товарознавчих досліджень у формуванні сучасного ринку нанотекстилю та наноодягу.

Аналізуючи літературні дані та узагальнюючи результати власних досліджень, присвячених обґрунтуванню доцільності створення в Україні окремого сегменту товарного ринку нанотекстилю і наноодягу, можна сформулювати оптимальну структури видового асортименту нанотекстилю на цьому сегменті вітчизняного ринку:

- штучні нановолокна для потреб текстильної та трикотажної промисловості;
- синтетичні нановолокна для потреб текстильної і трикотажної промисловості;
- штучні нанонитки для потреб текстильної і трикотажної промисловості;

- синтетичні нанонитки для потреб текстильної і трикотажної промисловості;
- нанопрепарати для водовідштовхувальної та брудовідштовхувальної обробки текстильних матеріалів;
- нанопрепарати для незминальної та малоусадкової обробки целюлозовмісних текстильних матеріалів;
- нанопрепарати для антимікробної обробки текстильних матеріалів;
- нанопрепарати для термостійкої обробки текстильних матеріалів;
- нанопрепарати для атмосферостійкої обробки текстильних матеріалів;
- інтерактивний «розумний» нанотекстиль різного цільового призначення;
- медичний нанотекстиль різного цільового призначення;
- нанотекстиль з гідрофобізованими покриттями;
- нанобарвники текстильного призначення;
- нанотекстиль військового призначення.

На нашу думку, вітчизняний ринок нанотекстилю і одягу характеризується:

- постійним ростом обсягів виробництва та розширенням асортименту нанотекстилю і нанодягу в Україні в останні десятиріччя;
- потребою створення окремого сегменту вітчизняного ринку нанотекстилю і одягу, як це прийнято в багатьох економічно розвинутих країнах;
- обмеженість товарознавчих і маркетингових досліджень, пов'язаних з вдосконаленням методики тестування рівня новизни нових видів товарів, які поступають на вітчизняний ринок в останні роки.

Отже, аналіз літературних джерел та результатів власних досліджень дозволяє оцінити можливість та обґрунтувати доцільність створення в Україні окремого сегменту ринку нанотекстилю і нанодягу у рамках загального товарного ринку, як це прийнято у багатьох економічно розвинутих країнах світу.

Література

1. Пахолук О.В. Товарознавчі та маркетингові аспекти формування вітчизняного ринку нанотекстилю і одягу / О.В. Пахолук, Г.О. Пушкар, І.С. Галик, Б.Д. Семак // Вісник Хмельницького національного університету. Хмельницький. – 2019. – № 6. – С. 53-58.
2. Семак Б. Б. Проблеми формування ринку медичного нанотекстилю в Україні / Б. Б. Семак // Економіка та держава. – 2015. – № 3. – С. 15-18
3. Матвейцова Д. С. Нанотехнології у виробництві текстильних матеріалів / Д. С. Матвейцова, А. С. Карван, О. А. Параска // Вісник Хмельницького національного університету. Технічні науки. – 2014. – № 5. – С. 55–60.
4. Галик І. С. Сучасні напрямки формування асортименту нанотекстилю / І. С. Галик, Б. Д. Семак // Вісник Хмельницького національного університету. Технічні науки. – 2015. – № 3. – С. 73-76.
5. Галик І. С. Використання NBIC-технологій для виробництва захисного текстилю та одягу / І. С. Галик, Б. Д. Семак // Вісник Львівської комерційної академії. Серія товарознавча. – 2015. – Вип. 15. – С. 11-16.

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**ХІІІ Всеукраїнської науково-практичної
конференції молодих учених та студентів
з міжнародною участю**

**«Проблеми формування
здорового способу життя у молоді»**

1 жовтня - 3 жовтня 2020 року

м. Одеса

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**ХІІІ Всеукраїнської науково-практичної
конференції молодих учених та студентів
з міжнародною участю**

**«Проблеми формування
здорового способу життя у молоді»**

1 жовтня - 3 жовтня 2020 року

м. Одеса

УДК 663 / 664

Головний редактор,
канд. техн. наук, доцент

О.М. Кананихіна

Заступник головного редактора,
канд. техн. наук, доцент

Т.М. Турпурова

Редакційна колегія,
доктори техн. наук, професори:

О.Г. Бурдо, О.В. Бочарова,
Л.Г. Віннікова, К.Г. Іоргачова,
Г.В. Крусір, В.М. Плотніков,
Л.М. Тележенко, Н.А. Ткаченко
О.О. Меліх, В.В. Немченко
О.Б. Ткаченко

доктори екон. наук, професори
доктор техн. наук, доцент
доктор техн. наук,
ст. наук. співроб.
канд. істор. наук, доцент
канд. техн. наук, доценти

О.О. Коваленко
А.О. Соловей
Т.П. Сергеєва, О.О. Фесенко

Технічний редактор,
канд. техн. наук, доцент

Т.М. Турпурова

Одеська національна академія харчових технологій

Збірник матеріалів XIII Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих учених та студентів з міжнародною участю «Проблеми формування здорового способу життя у молоді» / Міністерство освіти і науки України. – Одеса: 2020. — 251 с.

Збірник опубліковано за рішенням Вченої Ради
від 3 листопада 2020 р., протокол №5

За достовірність інформації відповідає автор публікації

© Одеська національна академія харчових технологій, 2020

ефіроальдегідні тона, опалесценція, суспензії і осади свідчать про невисоку якість коньяку і, можливо, його фальсифікацію.

Фізико-хімічні показники повинні відповідати нормам, встановленим в нормативно-технічній документації. Тільки комплекс цих показників забезпечує отримання надійних результатів ідентифікації коньяків.

Керівник – канд. техн. наук,
доцент Мельник І.В.

ДОСЛІДЖЕННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕЧНОСТІ ШВЕЙНОГО ОДЯГУ

**Карпук О.А., студентка 5 курсу факультету бізнесу
Луцький національний технічний університет,
м. Луцьк**

Швейна промисловість сьогодні є потужним багатогалузевим комплексом з виробництва товарів, а саме одягу для різних категорій населення (чоловічий, жіночий, дитячий).

Як і кожен товар, одяг має свої споживні властивості, які поділяють на шість основних груп: властивості соціального призначення, функціональні, ергономічні, естетичні властивості, надійність та безпека.

Саме тому, при виборі споживачами одягу важлива роль належить безпеці, адже швейні товари повинні не лише відповідати сучасній моді чи трендам сезону, а і не завдавати шкоди людині.

Загострення в останні роки екологічних проблем в світі, зокрема, і у легкій промисловості вимагає посилення контролю безпечності швейних товарів.

Причини виникнення негативних наслідків при виробництві товарів розглядають такі вчені як Степень Р.А., Ярищук О.В., Глубін П.А та інші.

Екологічні проблеми швейної промисловості виникають на етапах: очищення повітря і усунення шкідливих речовин при виробництві одягу, очищення стічних вод швейних підприємств, екологічна сертифікація швейного одягу.

У вітчизняній та зарубіжній практиці рівень безпечності товарів швейної промисловості, а саме одягу, визначають такими чинниками:

1. Перш за все, це безпечність матеріалів при виробництві (основні, утеплювальні, підкладкові, прокладкові матеріали, матеріали для зеднання деталей, оздоблювальні матеріали, фурнітура). (Рис.1.)

2. Алергію і роздратування можуть викликати не тільки барвники, але й самі тканини. Одяг низької якості може завдати шкоди навіть людям, не схильним до алергії. Тому радять вибирати одяг з натуральних тканин.

3. Важливим чинником є екологічність асортименту та властивостей швейних виробів різних способів виробництва та цільового призначення.

4. Забезпеченість сфери швейного виробництва та торгівля необхідною нормативною документацією, в якій регламентуються вимоги до екологічної безпечності, а також норми та методики її оцінювання – також є важливим показником для визначення екологічної безпечності одягу.

5. Алергію і роздратування можуть викликати не тільки барвники, але й самі тканини. Одяг низької якості може завдати шкоди навіть людям, не схильним до алергії. Тому радять вибирати одяг з натуральних тканин.

6. Важливим чинником є екологічність асортименту та властивостей швейних виробів різних способів виробництва та цільового призначення.

7. Забезпеченість сфери швейного виробництва та торгівля необхідною нормативною документацією, в якій регламентуються вимоги до екологічної безпечності, а також норми та методики її оцінювання – також є важливим показником для визначення екологічної безпечності одягу.

З розвитком виробництва товарів легкої промисловості, таких як одяг, підприємства почали розглядати якість та безпеку не тільки зі сторони відповідності технічним вимогам, а й зі сторони відповідності вимогам міжнародних стандартів якості.

У світовій практиці проблема гарантування безпеки продукції вирішується шляхом оцінювання її відповідності чи декларуванням про відповідність.

Проведення сертифікації на екологічну безпеку текстильних матеріалів забезпечено правом споживача на якісну та безпечну продукцію.

Висновки. Отже, оскільки товари швейної промисловості затребувані майже у всіх сферах людської діяльності, тому рівень їх безпеки – є важливим показником для споживача та виробника.

Швейна підгалузь легкої промисловості відноситься до переліку найбільш екологічно небезпечних, тому люди все частіше стали звертати увагу на екологічність швейного одягу.

Під безпечністю швейних матеріалів та виробів з них розуміють не лише відсутність речовин, які можуть негативно впливати на здоров'я населення, а й мінімальний негативний вплив виробництва на довкілля та на шкідливу утилізацію або переробку відходів.

Рис. 1 - Класифікація матеріалів для виготовлення одягу [1]

Список використаних джерел

1. Головка М. П. Товарознавство одяго-взуттєвих товарів: навч. Посібник; Харк. Держ. Ун-т харч. та торгівлі. Харків, 2015. 459 с.

2. Степень Р. А. Экология: Экологические проблемы товароведения : [учебн.пособие для студ. Высш. Учеб. Зведений] / Р. А. Степень, В. Н. Паршикова. – М.: Издательский центр «Академия», 2004. 240 с.

3. Сучасні проблеми безпеки одягу в рамках гармонізації з вимогами стандартів країн європейського співтовариства / [М. Г. Проданчук, Л. Г. Сененко, О. П. Кравчук, І. В. Лепьошкін]. // Сучасні проблеми токсикології. – 2004.

Науковий керівник – канд. тех. наук,
доцент Пахолок О.В.

ЛАЙФХАКИ З ВИБОРУ ЯКІСНИХ ТА БЕЗПЕЧНИХ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ

**Кійко В.В., к.т.н., доцент, Янчик М.В., к.т.н., доцент,
Мельник О.П., к.х.н., доцент
Національний університет харчових технологій,
м. Київ**

У здорового і правильного харчування є декілька основоположних принципів. Одним з найважливіших є раціон. Кожна людина самостійно або за допомогою порад лікаря дієтолога може скласти раціон свого харчування та обирати продукти, які корисні для організму, тим самим покращуючи своє самопочуття.

Не менш важливим принципом є вміння обирати якісні та безпечні продукти, адже за неправильний вибір можна поплатитися здоров'ям.

Тому тему даної доповіді присвячено лайфхакам або порадам та рекомендаціям, яких слід дотримуватися при виборі харчових продуктів.

Останнім часом все частіше нам нав'язуються неправильні уявлення про здорову їжу. Отже, для того щоб самостійно приймати рішення і не слідувати хибним модним тенденціям, необхідні певні знання.

При виборі якісних та безпечних харчових продуктів варто звертати увагу на наступні основні моменти:

- маркування;
- органолептичні властивості;
- умови реалізації;

ОЦІНЮВАННЯ ЯКОСТІ КОНЬЯКІВ НА УКРАЇНСЬКОМУ РИНКУ Дзюбенко А.І	121
ДОСЛІДЖЕННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕЧНОСТІ ШВЕЙНОГО ОДЯГУ Карпук О.А	123
ЛАЙФХАКИ З ВИБОРУ ЯКІСНИХ ТА БЕЗПЕЧНИХ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ Кійко В.В., Янчик М.В., Мельник О.П.....	126
ЯКІСНІ ПРОДУКТИ ХАРЧУВАННЯ – СВІТОВИЙ ТРЕНД Куліш І.М.....	128
АНАЛІЗ БЕЗПЕЧНОСТІ ЯБЛУЧНОГО ПЮРЕ ДИТЯЧОГО ХАРЧУВАННЯ ЩОДО НАЯВНОСТІ НЕЗАДЕКЛАРОВАНИХ СТАБІЛІЗАТОРІВ КОНСИСТЕНЦІЇ Кухта В.В	130
СТАНДАРТИ ЯКОСТІ ПРОДУКТІВ ХАРЧУВАННЯ ЯК НЕОБХІДНА СКЛАДОВА ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ Мудренко М.О	131
ПРОБЛЕМИ БЕЗПЕЧНОСТІ МОЛОКА І МОЛОЧНИХ ПРОДУКТІВ В УКРАЇНІ Трубнікова А.А	134
СУЧАСНІ АСПЕКТИ БЕЗПЕЧНОСТІ ЗУБНИХ ПАСТ Шаповаленко К.С	135
ОБҐРУНТУВАННЯ КРИТЕРІЇВ БЕЗПЕЧНОСТІ МОРОЗИВА ПЛОМБІР Якимова Д.М.....	137
РОЗДІЛ 5 – ВИНОРІБСТВО ТА КУЛЬТУРА ВИНА.....	139
КАХЕТИНСЬКА ТЕХНОЛОГІЯ ВИНА: ІСТОРІЯ ТА ТРАДИЦІЇ Башкірова В.Д., Стародуб К.А	140

Додаток В

Відмінності української галузі виробництва одягу за секторами

Відмінності секторів		Коментарі
Офіційний сектор	Тіньовий сектор	Нерівні умови, оскільки тіньовий сектор дозволяє уникнути податків на фонд заробітної плати та інших податків. - податок з обороту для компаній на спрощеній системі оподаткування - ПДВ та податок на прибуток на загальній системі оподаткування
Давальницька схема	Повний цикл	Повний цикл вимагає більш технічно складної організації
Давальницька схема на експорт	Давальницька схема на внутрішній ринок	СМТ на експорт розглянуть перехід на повний цикл
Повний цикл – розробка замовника	Повний цикл – власні розробки	Як для експорту, так і для внутрішнього ринку
Повний цикл – власні розробки – продаж оптовикам та роздрібним продавця	Повний цикл – власні розробки – власний роздрібний продаж	Власна роздрібна мережа вимагає досвіду та організації для підтримки роздрібною торгівлі

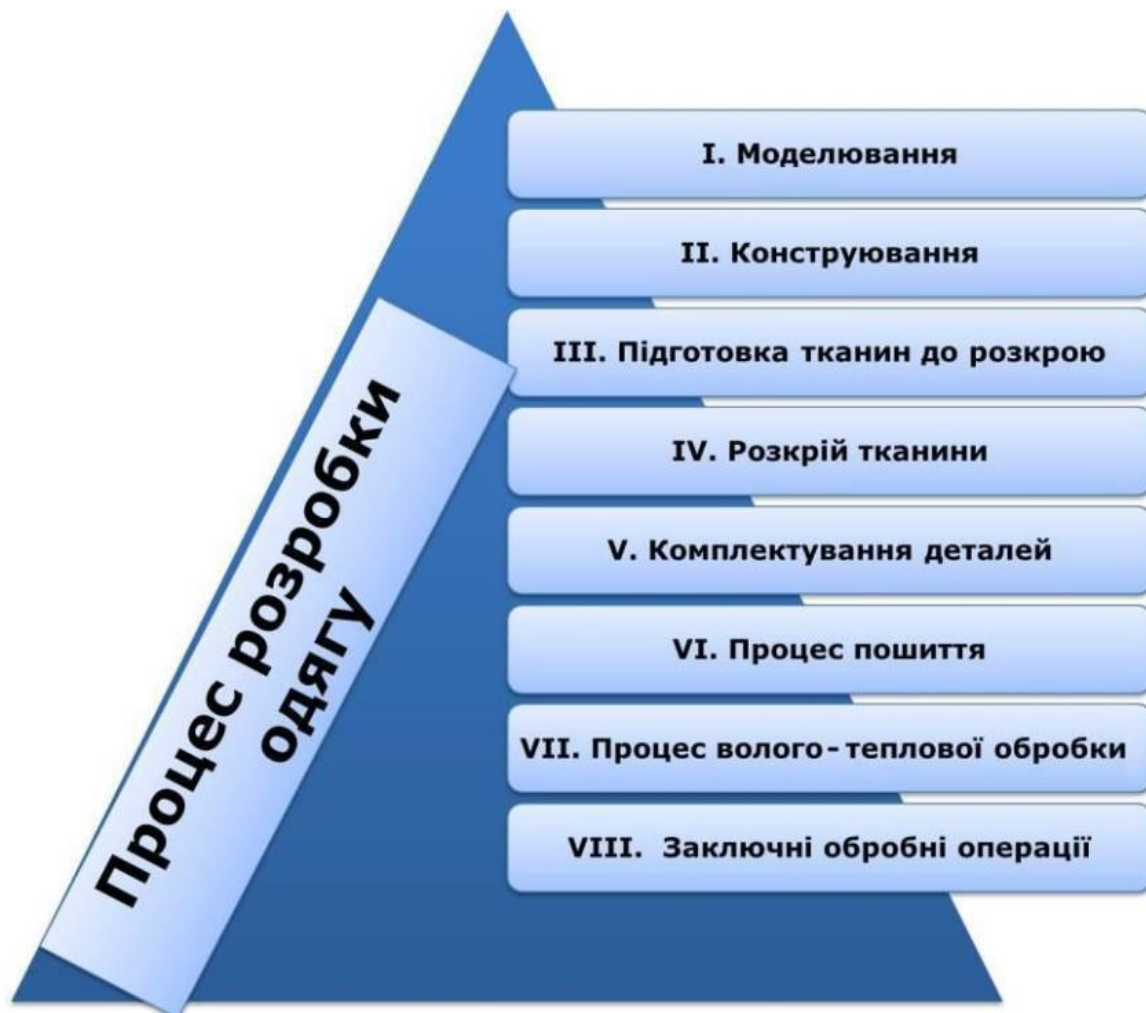

Додаток Г

Матеріали для швейного виробництва

Додаток Д
Процес виготовлення одягу

Додаток Е
Класифікація одягу

Додаток Є
Визначення розміру чоловічого костюму

Розмір	Охват грудей, см	Охват талії брюк 2 повнота, см	Охват талії брюк 3 повнота, см
42	84	74	74
44	88	76	76
46	92	80	80
48	96	84	84
50	100	88	88
52	104	92	94
54	108	96	102
56	112	100	106
58	116	104	110
60	120	108	114
62	124	112	118
64	128	116	122